

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819401 E-mail : disas_moac@hotmail.com

แจ้งเตือนเรื่อง “โรคกาบใบแห้ง (Sheath blight Disease)”

เตือนเกษตรกรที่ปลูกข้าวที่ข้าวอยู่ในระยะแตกกอถึงออกรวง โดยเฉพาะในภาคตะวันออกและภาคกลาง เนื่องจากช่วงนี้ฝนตกกระจายหลายพื้นที่ สภาพอากาศมีความชื้นสูง เหมาะต่อการระบาดของโรคกาบใบแห้ง โดยเฉพาะในข้าวที่มีการแตกกอมาก ดังนั้น เกษตรกรในจังหวัดดังกล่าว และจังหวัดใกล้เคียง หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเริ่มพบใบข้าวมีอาการแผลสีเขียวปนเทาตามกาบใบตรงบริเวณใกล้ระดับน้ำ หากรุนแรงแผลสามารถลุกลามถึงใบธง และกาบหุ้มรวงข้าวทำให้ใบและกาบใบเหี่ยวแห้ง ให้รีบแจ้งสำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อดำเนินการหาแนวทางควบคุมและป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

เชื้อรา *Rhizoctonia solani*

ลักษณะอาการ

เริ่มพบโรคในระยะข้าวแตกกอจนถึงระยะใกล้เก็บเกี่ยว ยิ่งต้นข้าวมีการแตกกอมากก็จะเปื่อยเสียดกันมากขึ้น ทำให้โรคมีความรุนแรง ลักษณะแผลสีเขียวปนเทา ปรากฏตามกาบใบตรงบริเวณใกล้ระดับน้ำ แผลจะลุกลามขยายใหญ่ขึ้นจนมีขนาดไม่จำกัดและลุกลามขยายขึ้นถึงใบข้าว ถ้าเป็นพันธุ์ข้าวที่อ่อนแอ แผลสามารถลุกลามถึงใบธงและกาบหุ้มรวงข้าว ทำให้ใบและกาบใบเหี่ยวแห้ง ผลผลิตจะลดลงอย่างมาก

การแพร่ระบาด

พบมาก ในนาชลประทาน ภาคกลาง ภาคเหนือ และ ภาคใต้ เชื้อราสามารถสร้างเมล็ดขยายพันธุ์ อยู่ได้นานในตอซังหรือวัชพืชในนาตามดินนา และมีชีวิตข้ามฤดูหมุนเวียนทำลายข้าวได้ตลอดฤดูกาลทำนา

กรมส่งเสริมการเกษตร แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกสัปดาห์
๒. ใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น กข ๑๓
๓. หลังเก็บเกี่ยวข้าวควรเผาตอซัง และพลิกไถหน้าดิน เพื่อทำลายส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อรา
๔. กำจัดวัชพืชตามคันนาและแหล่งน้ำ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อราสาเหตุโรค
๕. พันธุ์ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา และบาซิลลัส ซับทิลิส อัตราตามคำแนะนำในบริเวณที่เริ่มพบโรคระบาดไม่จำเป็นต้องพ่นทั้งแปลงเพราะโรคกาบใบแห้งจะเกิดเป็นหย่อมๆ
๖. หากจำเป็นต้องใช้สารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น โพรพิโคนาโซล เบนไซครอน ๒๕% ดับบลิวพี ตามอัตราตามฉลาก

